

GIÁ BÁN	
ĐỒNG-ĐÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm, 5.000	1.000
Sáu tháng, 2.500	500
Ba tháng, 1.250	250

Mua báo phải trả tiền trước.
Theo vì muốn gửi cho
M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN - 41
đường Quảng-Trung, việc riêng
xin thương-giới trước.

TIẾNG-DÂN

LA VOIX DU PEUPLE
Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Muốn cải-lương xã
hội thì trước phải
cải-lương cái chế-độ
bất lương.

CẢI-LƯƠNG XÃ-HỘI CÓ NHỮNG PHƯƠNG PHÁP GÌ?

Hai tiếng cải - lương, trên mười năm nay, ở xứ ta nghe cũng đã thường, nào là hát cải-lương, hương - chánh cải-lương, cho đến văn-đề văn-học chánh-trị cũng đã nghe nhiều người dễ-khởi việc cải-lương. Cải-lương là nghĩa thế nào? Hai chữ này ngày nay đã thành tiếng liên-từ. Theo nghĩa chữ Hán: Cải là đổi, lương là tốt lành; cải-lương là sửa đổi những cái không tốt lành mà làm cho tốt lành. Nói cải-lương tức là đối với những điều không tốt, cần phải sửa đổi mà sau mới thành ra tốt, chứ không phải cứ để nguyên như cũ mà gọi là cải-lương được. Công cuộc cải-lương, như nói rộng ra thì trăm điều ngàn mối rất là phiền phức, không kể xiết được. Song tựu chỗ nguồn gốc thì gì gì cũng gồm trong phạm vi bốn chữ "Cải - lương xã-hội", nghĩa là làm cách nào cho trong xã-hội không còn có cái giống bất-lương mọc ra thì tự nhiên thành xã-hội tốt. Vậy muốn cải-lương xã-hội trước phải trừ khử những giống bất-lương, mà muốn trừ diệt những giống bất lương kia, cần nhất là phải xét nguồn gốc nó từ đâu mà sinh ra; có tìm được nguồn gốc nó cho rõ ràng, công cuộc cải lương mới có hiệu quả được.

Theo các nhà học - giả đã nghiên - cứu đến nguồn gốc giống bất-lương kia, thì thấy có hai thuyết: một là thuyết bản tánh, hai là thuyết tập tánh.

Thuyết trên là thuyết tiên thiên di truyền của nhà thiện-chứng-học. Họ nói rằng: Tánh chất của cha mẹ di truyền lại cho con cháu là sự rất rõ ràng, họ đã tra nghiệm trong các thứ động-vật mà thấy được chứng quả chắc chắn. Như cha lừa mẹ ngựa thì sinh ra giống lừa; tại dái, móng nhỏ, cho đến tiếng kêu cũng giống lừa, duy vóc dáng và cổ thì hình giống ngựa. Trái lại, cha ngựa mẹ lừa thì tại ngấn vể to, tiếng kêu giống ngựa, giống này gọi là mã-loa. Tuy tánh di truyền cũng có biến đổi, song biến đổi thế nào, cũng không thoát cái tánh chất lừa và ngựa ấy. Một nhà khoa - học Anh đã suy - nghiệm rộng ra mà nói: thế chất loài người, như tóc quăn, tóc thẳng, mắt đen, mắt trắng, cũng cả hình dạng khác, đều có chứng di truyền ấy. Sau có nhà dùng phương pháp thống-kê mà nghiên-cứu thì biết rõ tánh tình trí-lực, đến có cái tánh di truyền ấy, như người bên đời

thì không sinh được con cháu khôn ngoan, người điên dại thì sinh con cũng không khỏi khờ khĩnh.... Căn cứ theo cái thuyết di truyền ấy nên họ xướng ra cái thuyết thiện - chủng, lập ra phương pháp hạn chế những người bất-lương trong xã-hội, không cho truyền cái xấu ấy, như người phạm tội, người tật-bệnh không được kết-hôn v.v. Ấy là phương pháp "tái-chủng lưu-lương".

Thuyết sau là thuyết hoàn-cảnh tập-quán của nhà giáo-dục-học. Lấy lẽ rằng: Tánh-chất các sinh-vật đều có hai phương-diện: một là tánh tự-nhiên, hai là tập-quán. Một nhà giáo-học Ái-nhĩ-Lan có làm bản sách, trong có một đoạn nói:

Bên Âu-châu trước thường có trẻ con lạc vào trong rừng lâu năm, sau người ta tìm được, tánh tình đều khác người thường và không biết nói tiếng người, có giấy bảo nó cũng chỉ hiểu ý chút đỉnh thôi. Cuối thế-kỷ 18 phát kiến trẻ con đi lạc như thế, cả 10 lần đều giống nhau cả. Năm 1876, ở miền các tỉnh Tây Bắc Ấn-độ, ủy-viên điều-tra địa-chất Anh có thấy một đứa trẻ con lạc trong bụi lang-màng người ta tìm được, để ở bệnh viện có-nhi; lúc ấy nó đã được 15 tuổi, hình dạng đã khác người thường, nểm dờn thì lấy mũi người mà không dùng miệng; đến năm 1896 thì chết; trong 20 năm mà tính bích như thế không biến đổi được chút nào.

Xem thế thì rõ ảnh-hưởng hoàn-cảnh thật to lớn, loài người mà sinh - trưởng trong bụi thù, không có cái cơ hội học tập giao-thiệp với ai, mà cái bản năng lẫn lẩn đến tiêu mất. Nhân sự chứng nghiệm ấy nhà giáo-dục lại hiểu thêm một lẽ rằng: bản năng phát-triển, phải có thời kỳ tương-dương, quá thời kỳ ấy thì ít có hiệu-quả; như quá thời kỳ học nói, lớn ra mới học thì không sao bằng người được.

Ấy về cách cải-lương xã-hội, nhà theo thiện-chứng học thì xu hướng về mặt di truyền, nhà theo giáo-dục-học thì xu hướng về mặt hoàn-cảnh. Hai thuyết đều có căn cứ, đều có một lẽ phải, song không khỏi thiên-lệch mà chưa phải là hoàn-toàn: Theo tánh thông thường của loài người trên đời, người thường thì ai cũng có lòng dục, mà tánh hiền cũng không phải mỗi việc đều lành; trong cuộc sinh-hoạt mà chưa đứng trên cái tuyến

VẬN-VĂN

Đêm nghĩ sự đời
Sự đời càng nghĩ lại càng thương.
Đen, trắng, vàng, thau, thép khó lường.
Trước mặt treo cao bia việc tống-tạ,
Sau lưng mang sẵn dây vô lương.
Mỗi danh mũi lợi rạch xua mặt,
Lẽ thẳng lời ngay ngựa hết đường.
Trần trọc năm canh thao thức mãi,
Te te gà gáy dậy bên tường.
Nam-Chí

Bán sầu
Nói có xong gì khổ chẳng cam!
Chẳng cam nên lại miệng làm bầm.
Con xoàng muốn dấy de trời chọc;
Lúc lảng loan đi vườn đất cầm.
Trâu ngựa nhàm tai hó nhíp mặt;
Rắn rồng gai mắt về hàng trâm.
Mưa sầu ai đó tới xin bán;
Chất chứa kho sầu trời trời mây nam.

Nghe quốc kêu
Thương vì ai nhĩ! Tiếc vì ai!
Khắc khoải năm canh quốc quốc
hoài!
Ưa máu chưa chan hồng mặt đất!
Kêu hồn dáo dạt thấu tai trời.
Khóc tàn mưa gió chưa khan tiếng!
Thở chuyển non sông để ngời hơi!
Tâm sự này ai ai biết tá? ?
Mặt trăng đêm tối mặt trời mai!

mặt nước thẳm bằng thì đầu này trừ khử cái giống bất-lương cho tuyệt đi để lưu giống lương lại, trong giống lương đó, chắc gì ngày sau không vì tình thế bức-xúc nọ kia mà nảy ra cái tánh chất bất lương? Còn nói giáo-dục thì hiện nay đang một giống người, đồng một tánh - chất thông-minh, cũng đồng ở trong một trường-học mà ra, mà người này thì hiền lành trung hậu, người kia thì giả dối gian tà, dẫu ở nước văn-minh, giáo-dục đã đạt đến cực-diêm cũng không sao làm cho mất bản sự so le không tày ấy; xem thế thì giáo-dục cũng chưa tuyệt bản cái giống bất-lương kia đi. Kỳ-giả nói thế không phải là bác hẳn cái thuyết thiện-chủng cùng giáo-dục kia đâu; song muốn thu cái hiệu quả thiện-chủng và giáo-dục cho được hoàn-toàn, cần nhất là trước phải tuyền chủ yếu trong cuộc sinh-hoạt của loài người mà sắp đặt một cách cho có vẻ điều-hòa: trong xã-hội mà không còn có cái chế-độ bất-lương thì tuyền lợi-và nghĩa vụ tương-dương với nhau, mà ai cũng được hưởng quyền tự-do của mình, không xâm đến quyền lợi kẻ khác. Như vậy trẻ có chỗ học, lớn có việc làm, già có đầu Ơm có chỗ dưỡng-thân, cái giống bất-lương không vì có gì mà nảy chồi mọc mộng trong xã-hội, mà cái thuyết thiện-chủng và giáo-dục kia, mới có kết quả mỹ-mãn. Nói tóm một câu: Muốn cải-lương xã-hội trước phải cải lương cái chế độ bất lương mà sau mới khỏi là chuyện mộng tưởng vậy.

Ktn như chuyện ây là cùng!

Trong đời không có chuyện chỉ bi mật mà giữ kín cho người ta biết được. Sự đời là chuyện gái trai lẫn lộn trong chốn âm thầm mà không sớm thì chiều, một ngày kia người ta cũng rõ. Tương tự với chuyện ấy là chuyện các quan án cái món tiền riêng mà ta thường kêu bằng cái món tiền hối lộ. Ăn món tiền này có phải là như ăn miếng bánh lương, rất bất kỳ tên một cái sợi dây; ăn món tiền này nào có ưa người ta trông thấy làm gì! kẻ đưa ra, người bỏ túi hai bên cũng đều rùi về sự lợi, ngó trước trông sau, hết sức cần thận; lương ngoài bốn bề lương ra không còn ai trông thấy được. Thế mà chuyện vẫn cứ xi ra, làm người ta biết được, cái mới lạ cho chờ!

Thì mới độ hai ba tuần nay tòa Thượng-thẩm Hanội họp phiên tòa đặc-biệt để xử vụ quan tri-phủ Đổng-kim ngọc án tiền hối-lộ; phạt quan phủ hai trăm đồng bạc, và ba năm tù chỉ đó, vì quan bị cáo về 46 vụ án nhân nhậm tội vụ hối-lộ, mà có 42 vụ chỉ đó có quả tan mà thôi.

Chuyện quan phủ Ngọc chưa hui, mà bữa 9 Decembre đây một bạn đồng liêu là quan tri-châu Nguyễn-trần-Phúc làm sao không biết mà phải ra trước tòa Thượng-thẩm cũng bị cáo là ăn hối-lộ. Tòa tuyên án phạt quan châu này một năm tù chỉ đó và 50 đồng, vì xét ra quan châu thừa cơ hối-lộ.... trong xử mà dựa người lấy cớ.

Đó là minh chứng hai chuyện mà thôi, vì là hai chuyện rất còn mới tinh, còn sôi giề, chờ hơi dẫu kể chuyện đời xưa.

Nhưng cái vụ của quan châu lại có một điều đặc sắc khác là quan là người có tâm học, trước có làm thư ký ở các tòa sứ trong hai mươi năm. Ra trước quan tòa quan châu bèn trình tài học của mình cho chứng biết, cứ nói tiếng tây, không cần đợi thông ngôn dịch. Thế là nay minh mới biết: không luận tân-học hay cựu học, hễ là quan thì có kẻ ăn tiền ấy được.

Minh thuật hai chuyện trên mà trách tòa Thượng-thẩm Hanội sao quá nghiêm.

Ừ, làm ông quan tòa cũng phải xét chỗ khố tâm của người ta chứ! Lương sai buổi sinh kê trăm đầu dúi đó này, gia di thêm cái mũi oan-minh để mé-lit nọ, thì lấy gì chi phí cho vửa mà bảo đảm.... kiểm soát? Có người bảo: lương một ông tri-phủ là bao nhiêu mà trong nhà một là ăn không ngồi rồi, hai phần son là điếm lại dãi liệc với ăn mừng, suốt năm chỉ tái bản với tái biếc, đi ra lại có xe hơi những mấy mà nhện ăn để mua xe hơi chẳng!... Đó là họ làm, họ nói vậy. Xe hơi rồi, việc chi cũng rồi hết, mà còn dư trung vườn, lượn ruộng nữa kia.... Không thể thế, sao mà có những chuyện tri châu Phúc, tri phủ Ngọc, kể trên?

Nhưng nói cho phải đó là chuyện ở ngoài Bắc, còn Trung-kỳ mình chưa có đó đâu. Trừ ra những chuyện như chuyện ông phủ Ta-thức-Xuyến nào đó ở phủ nọ, nhân chuyện phiên biên năm trên mà có lời thôi gì đó nên phải cách, ngoài ra quan-lại Trung - kỳ có lẽ là thanh liêm hết, không như ở ngoài Bắc chẳng?

MỘT VĂN-ĐỀ Vệ-sinh tôi quan-trọng

(Bốn tư-cách «sinh-vật» của loài người)

Trong k-i sống, thân thể con người ta phải hành động bốn cách:

- 1/ Làm ra chất sống;
- 2/ Đãi chất sống có dưỡng-khi sang chất chết;
- 3/ Đãi chất sống không dưỡng-khi sang chất chết;
- 4/ Tổng chất chết ra ngoài thân thể.

«Làm ra chất sống» là công việc của ống tiêu-hóa, nghĩa là các cơ-quan ở trong bụng.

«Đãi chất sống có dưỡng-khi sang chất chết» là công việc của tim và phổi, nghĩa là các cơ-quan ở trong ngực.

«Đãi chất sống không dưỡng-khi sang chất chết» là công việc của gan.

«Tổng chất chết ra ngoài thân thể» là công việc của thận. Nhưng trước khi chất chết đến thận, thì sự tổng-kết là công việc của hết cả các cơ-quan. Mà các cơ-quan thực-hành công việc ấy được lãnh nhậm là nhờ não-cán, nghĩa là các cơ-quan ở trong óc.

Trong bốn cách hành-động vừa nói ở trên, nếu có một cách nào mạnh hơn các cách kia, thì các cơ-quan trước và công việc của các cơ-quan cũng to lớn hơn. Tuy theo ống tiêu-hóa, tim và phổi, gan hay não-cán to lớn hơn các cơ-quan khác của thân thể, người ta nói:

- 1/ Tư-cách bụng (tempérament atoni-plastique);
- 2/ Tư-cách ngực (tempérament toni-plastique);
- 3/ Tư-cách gan (tempérament toni-aplastique);
- 4/ Tư-cách óc (tempérament atoni-aplastique);

Đó là bốn tư-cách «sinh-vật» của loài người.

Muốn phân biệt bốn tư-cách ấy trong khi xét tướng mạo của loài người, thì phải để ý vào mình và mặt.

Chia mình ra làm 3 phần: ngực, bụng trên và bụng dưới. Chia mặt ra làm 3 phần: phần dưới hàm; phần giữa là hai má, hai mắt; và lỗ mũi; phần trên là trán.

Có tư-cách «bụng» là những

Tình hình phía Bắc Trung-kỳ

Lại biểu tình ở Can-lộ (Hatjnh) 20 người chết

Hôm 14 decembre, một toán dân biểu-tình có trên nghìn người định kéo đến đánh huyện nha Can-lộ. Dân biểu-tình nhóm nhau hai bên đường cái từ Quan-lan-can đến Nghên rồi kéo nhau ra đi.

Quan Công-sứ Hatjnh được tin, lập tức dẫn một đội lính lê-dương đi đàn áp.

Dân biểu-tình đã thấy lính rồi nhưng cũng cứ đi tới mãi, lại có nhiều người có súng lục dương bản, làm bị thương viên quân/đội lính lê-dương. Viên quân kỵ lý giải tán theo lẽ, nhưng dân biểu-tình không lấy làm dè. Lính bắn chết 20 người.

Việc tuần tiễu ở Nghệ-an

Vì những cuộc biểu-tình mới xảy ra đó nên có mấy chiếc xe súng cối say đi tuần tiễu trong các miền Yên-dong, Quán-sơn, Quán-banh, Quán-hành, ĐĐ-cầm, Phủ-diên, C-Q-al, Yên-lý, Cầu-giải v.

Lính lê-dương và lính khố-xanh mỗi ngày đi tuần chung quanh các đồn một lần.

Tòa Kiểm duyệt bỏ

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ

Nội-các Pháp

NỘI-CÁC STEEG

dã thành-lập

Nội-các Tardieu bị Thượng-nghị-viện đánh đổ, như tin đã đăng trong mấy số trước. Từ một phần vì chính sách đối ngoại, một phần vì chính sách đối nội của Nội-các, một là về tình hình kinh tế. Quan Giám-quốc Doumergue với ông Poincaré ra lập Nội-các khác, nhưng ông Poincaré từ chối lấy cớ rằng sức khỏe chưa thật bình phục, chưa có thể đảm đương nổi một công việc to tát như thế. Kế đó ông Barthou, ông Laval được mời ra thế ông Tardieu, vì phải Maria (dân chủ liên hiệp) và ông Tardieu với đảng xã hội cấp tiến không phục nhau, điều đình xong với bên này thì không xong với bên kia, rồi ông hai ông ấy cũng lần lượt nhau mà nhường bước lại cho ông Steeg (Thượng-nghị-viện, dân chủ tả đảng). Từ ngày 13 novembre, nội ông Steeg đã lập xong Nội-các như sau này:

1) Thủ-tướng kiêm tổng-trưởng thuộc địa: Steeg
Nội-vụ: Leygues (dân chủ liên hiệp)
Tư-pháp: Chéron (cộng hòa liên hiệp)
Ngoại-giao: Briand
Tài-chính: Germain Martin
Ngân-sách: Palmade (xã hội cấp tiến)
Biên-bộ: Barthou (dân chủ liên hiệp)
Thủy-binh: Albert Sarraut
(dân chủ tả đảng)
Giáo-dục: Chautemps (xã hội cấp tiến)
Công-chính: Daladier (—)
Khai-thác: Loucheur (cấp tiến)
Canh-nông: Vitor Borel
(dân chủ tả đảng)

Lao-dong: Grinda (cộng hòa tả đảng)
Hưu-bổng: Thommyre (—)
Hàng-không: Painlevé
(cộng hòa xã hội)

Thương-thuyền: Daniélou
(cấp tiến tả đảng)
Bưu-chính: Bonnet (xã hội cấp tiến)
Y-tế: Queuille

Phó thủ-tướng: Marchandieu
(xã hội cấp tiến)

Thủ-tướng Nội-vụ: Coty
(cộng hòa tả đảng)
Khai-thác: Meyer (xã hội cấp tiến)
Canh-nông: Cautru (cộng-hòa
dân chủ liên hiệp)

Hàng-không: Riche
Mỹ-thuật: Berthod (xã hội cấp tiến)
Thuộc-địa: Auguste Brunet
(xã hội cấp tiến)

Thế-dục và chuyên môn giáo-dục: Frédéric Brunet (cộng hòa xã hội)
Tài-chính: Baréty (cộng hòa tả đảng)
Lao-dong: Moudie (dân chủ tả đảng)
Công-chính và du-lịch: Goudou
Biên-bộ: Millot

Ngày 13 décembre, lúc 10 giờ rưỡi các ông-trưởng và phó ông-trưởng đến nhóm ở dinh quan giám-quốc, do quan giám-quốc chủ tọa.

Trên bàn kỹ thì ông Riche, phó ông-trưởng bộ Hàng-không đã giới thiệu về chức năng của ông và He-nghị-viện rằng ông François Coty phó ông-trưởng bộ Nội-vụ (Cộng-hòa tả đảng) cũng sẽ từ chức.

Nghị-viện Tả đảng xã hội cấp tiến (François Bonillon) khen ngợi ông Riche và thái độ của ông và nhất định không giúp bất kỳ Nội-các nào nhờ số phiếu của những người không đổ vào Nội-các mà được thành lập.

Tuy nhiên các đảng thành lập rồi đó, nhưng cũng còn nhiều sự khó khăn lắm. He-nghị-viện không đồng ý với Thượng-nghị-viện và việc bổ nhiệm không tin nhiệm Nội-các Tardieu, nên nay thì tướng Steeg muốn cho Thượng-nghị-viện đồng ý, nhưng xem cũng khó lòng được.

Một phần đông He-nghị-viện đã tin nhiệm Nội-các Tardieu nói rằng không cần phải đổi Nội-các với. Nội-các cũ đang xa-hội giúp đỡ đang vững, như thế thì đổi thì không lợi gì. Trái lại các He-nghị-viện và xã hội cấp tiến và Cộng-hòa xã hội tuyên bố đã sẵn sàng mà làm cho Nội-các mới đứng vững.

Đảng xã hội thì hứa khi nào tình hình Nội-các xem ra nguy ngập lắm mới bỏ thêm tin nhiệm.

LẠI CÁI ĐAU ĐỀ KHÁC

(Cùng bạn đồng-nghiep Nông-Công-Thương)

Đọc bài « Quốc-dân đối với báo giới » ở số 560 của qui đồng-nghiep trả lời cho tôi, tôi rất cảm ơn. Song xin thưa với báo cùng đọc giả hiểu rằng: « Báo giới đối với quốc dân » và « Quốc-dân đối với báo giới ». Hai cái đề ấy khác nhau biết là chừng nào! Ai là lạc đề xin tự hiểu lấy. Còn qui báo khuyến tôi « tự lý » tôi xin nhận mà không phải bàn nữa.

H. TH. KHÁNG

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ NHÂN-DÂN

ĐẠI-BIỂU VIỆN

BIÊN BẢN NGÀY 20 SEPTEMBRE
NĂM 1930
(Tiếp theo)

Ông Kiểm-đốc — Việc ủy Hội đồng tỉnh hai có thể y hay là bác được vì Hội đồng ủy có quyền quyết nghị các việc thuế khóa, theo như nghị-định mới gửi cho quan Toàn-quyền duyệt y. Quan Khâm-sứ ý muốn mở rộng quyền cho Hội đồng tỉnh-hạt mà quyền hạn ủy chưa có Hội đồng nào ở Trung-kỳ có cả. Vì lại cách hạn cử cũng sửa cho rộng thêm nữa. Các Hội đồng ủy sẽ thay mặt dân một cách xứng đáng hơn trước. Còn Viện xin được tổ chức và sự gia thuế bách phần của hàng-tiền, thì để Chính-phủ xét xem, nay xin Viện ý hợp và việc lập Ngân-sách hàng-tiền.

Ông Nghị-trưởng — Toàn Viện đều sợ ông thuế cho dân, vì đã có mấy thành phố mới lập mà đã gia thuế mà rất nặng. Vì lại buổi sớm hôm nay, chúng tôi chưa thấy bản dự thảo rộng thêm quyền hạn cho Hội đồng tỉnh-hạt, nên toàn Viện đều nài xin thi-hành việc cải cách ủy trước khi lập Ngân-sách hàng-tiền.

Ông Nghị-trưởng — Hồi có ai nói gì ông không?

Ông Trần-lô-Thăng — Tôi thường thấy ở tỉnh Thanh-hóa có người đến gõ lên cửa rừng đi ngang qua làng xã tại nào đó, chợt thấy lính Kiểm-lâm, liền quàng gậy đi mà chạy, sau đó Kiểm-lâm cứ bắt phạt rất nặng làng có địa phận ủy như thế thực ơu, xin Chính-phủ xét.

Ông Kiểm-đốc — Việc ủy sẽ trình quan Khâm-sứ xét kỹ và sẽ thông tư cho về sau khi phải xảy ra nữa.

BIÊN BẢN NGÀY 22 SEPTEMBRE

Ông Nghị-trưởng đọc bức thư quan Khâm-sứ mời ban trị-sự đến 10 giờ sáng ngày 22 tại quan Toàn-quyền, và bức thư mời các đại-biểu đến 17 giờ sáng dự tiếp trả tại tòa Khâm.

Du-lưu các báo đối với Nội-các mới có vẻ bị quan tâm, nói rằng: Nội-các Steeg khó lòng đứng vững lâu dài được, đứng rồi cũng sụp đổ, trong kỳ ra tại He-nghị-viện lần đầu cũng đã thấy lâm sự khó khăn lắm rồi.

Báo « Transigeant » đăng rằng: « Nội-các Steeg chỉ dựa vào những nghị-viên xã hội; nếu một ngày tin mà có một vấn đề gì, ai phải giữ trách nhiệm này thì Nội-các sẽ bị đổ ngay ».

Báo « Le Temps » đăng rằng: Nội-các Steeg không phải là một Nội-các làm cho được êm đềm hòa nhàn mà là một Nội-các dễ gây nên cuộc phản đối.

Ông Trần-bá-Vinh đọc và dịch nghĩa bản dự thảo nghị-định sửa rộng quyền-hạn Hội đồng tỉnh-hạt cho Viện nghị.

Ông Phạm-văn-Quảng — Bản nghị-định này là quan Phó-Khâm-sứ cho xem tư mà thôi, không hẳn tại sao lập Ngân-sách hàng-tiền thì bởi ý-khen Viện, mà nghị-định cải cách Hội đồng tỉnh-hạt thì không bởi? Việc cải cách có thi-hành trước khi lập Ngân-sách hàng-tiền không?

Ông Nghị-trưởng — Xin có ý lời thỉnh cầu của Viện hôm trước và việc Ngân-sách hàng-tiền.

Ông Nghị-trưởng đem đọc hai bài thỉnh cầu của Viện hôm trước và việc Ngân-sách hàng-tiền.

Cả Viện bèn đồng tình và lý vào hai bài thỉnh-cầu ấy.

Ông Trần-bá-Vinh đọc các tờ thỉnh-cầu riêng của các tỉnh:

1- Thanh-hóa Việc sửa đổi và nổi giải mâu nước dẫn thủy-nhập-diễn.

2- Vinh Việc vay tiền làng góp để tàu bay đặc biệt.

3- Hải-phong 1) xin làm đường hương công đại chiến ở Trường-Mây.
2) xin làm dẫn-thủy-nhập-diễn.

4- Đông-hoi 1) việc tư lịch.
2) việc học chữ Hán.

5- Quảng-trị 1) việc trường Âu-học Tiểu-học.
2) việc học trò Thương-do.

6- Thừa-thiên 1) việc viết sổ công Phái-lạc.
2) việc bách-phần phụ-nạp học-phí.

7- Tourane Việc thuế môn-bài.

8- Quang-nam Việc dẫn-thủy nhập-diễn và trường trị dân mới v.v.

9- Quảng-ngai Việc lập trường Âu-học tự-do.

10- Bình-dinh Việc kiểm-đốc ở yên trong tỉnh.

11- Phú-yên Việc Âu-học, và việc thu thuế thân cho lý-trưởng, văn-văn.

12- Khanh-hoa Việc cháy rừng và việc quỹ cứu-tử.

13- Phan-rung Xin tha thuế xe trâu.

14- Bình-thuận Nói về quyền sở hữu điền thổ và tàu bay đặc-biệt. Các thỉnh-cầu ủy Viện đã gửi tòa Khâm-sứ xét.

Đáng 10 giờ, ban Trị-sự sang yết kiến quan Toàn-quyền.

(Còn nữa)

Trong Đông-Dương-Thương-Báo số 7 có bài phê-bình về đầu Khuyết-Diệp; xin lược đăng dưới đây:

«... Hiệu-nghiem của đầu này, cứ kể ra so với các thứ dầu bậc-hà, khuất-thần, mà ta vẫn dùng xưa nay, có lẽ không kém, mà lại chiếm được phần hơn...»

« Lại còn một điều đặc-sắc hơn nữa, là khi-vị của dầu « Khuyết-Diệp » xem ra có vẻ thanh-thú nhẹ-nhàng, khiến cho người ta dễ phẩu khoan-khoái, chứ không đến nỗi nóng-nản « nóng-bộc » như các dầu kia. »

« Cũng là một thứ dầu, mà là thứ dầu vừa rẻ vừa « hay. »

« Cũng là một thứ nói-hóa, mà là thứ nói-hóa đáng « yêu đáng chuộng. »

“Đầu KHUYNH-DIỆP!!!”

“Đầu KHUYNH-DIỆP!!!”

« Ấy là thứ dầu thần-hiện hiện nay. »

ĐÔNG-DƯƠNG-THƯƠNG-BÁO
45 Phố hàng Trống — HANOI

Tòa Khâm duyệt bỏ trọn bài

Lại cáo
NGHỆ-AN

Mấy lời ngỏ cùng người dân
viết bài:

« Đã là Dân-biểu mà còn lĩnh chức tuần-trấp nữa sao? »

Bản báo tiếp được bức thư ông Nghị-Trưởng dân-biểu Trang-kỳ từ thái độ của ông đối với ông Trần-huy-Mai, biết rằng việc gì trái lý, thì dù người đồng sự cũng không ai phục; xin đăng nguyên văn như sau:

Khi tôi được tin ông Dân-biểu Trần-huy-Mai nhận làm chức Bang-tá-phủ Diên-châu, thì hôm 2 Décembre, tôi gửi ngay cho ông Mai bức thư recommandée:

Kính ông Trần-huy-Mai,
« Nghe ngài mới được bổ chức Bang-tá Diên-châu, tôi mong ngài sẽ làm việc cho « tương-dân được nhờ. »

« Có một điều cốt-yếu mà ngài nên biết là: một đường làm Dân-biểu thì giữ « quyền ngôn-luận, một đường làm quan « thì giữ quyền thừa-hành, hai chức trách « khác nhau, không thể kiêm lãnh được. »

« Như ngài nay đã nhận chức Bang-tá « thì tôi tưởng ngài nên viết giấy từ chức « dân-biểu mới đúng. »

« Một lời thành-thực, đợi ngài phúc thư. »
Nay kính
Ký tên

AI LÀ KHÁCH DU-LỊCH?

Người mình gần đây đã biết hương thú du-lịch, kể thì đi xe đạp từ Nam ra Bắc, người thì đi bộ từ Bắc vào Nam, ngoài ra kể đi xe hơi xe hỏa thì không kể xiết; mà trong khoảng đường du-lịch ấy thì xứ Trung-kỳ chiếm một đoạn rất dài. Vậy muốn được liên-trong cuộc du-lịch, không chỉ bằng mỗi người cấp, nhất là một quyển sách nhỏ « DU-LỊCH TRUNG-KỲ ».

Sách này có lãnh-chất địa-dư và lịch-sử, học trò xem cũng rất có ích trong sự học.

Mỗi quyển giá 0\$10, ở xa gửi thêm 0\$13 tiền cước.

Tiếng-Dân

Dương khi ngóng đợi phúc thư của ông Trần-huy-Mai, thì tôi được đọc bài « Đã là Dân-biểu mà còn lĩnh chức tuần-trấp nữa sao? » đăng ở mục thời sự Vinh, trong báo Tiếng Dân ra ngày 10/12/30, số 341, dưới bài ký tên là Dân. Đọc xong, tôi rất lấy làm nghi ngại: Để dành ông Trần-huy-Mai cam tâm làm trái nghĩa vụ người Dân-biểu, như vậy thực đáng trách.

Song mà, đáng trách hơn là những ông Dân-biểu bỏ phiếu cho ông Mai làm Đại-biểu cho mình, vì bình nhật ông Mai là người học nào, các ông sở tại không thể nói là không biết rõ được. Tôi dám chắc trong ba hạt Đông, Yên, Quỳnh lưu, chẳng thiếu gì người xứng đáng hơn cái người đương kiêm chức Bang-tá bây giờ đó.

Thôi, việc đã qua chẳng nói chi, các ông hãy nên dự bị từ nay, chọn lấy một người rất xứng để thay người không xứng. Miễn làm sao các ông đừng coi rẻ cái quyền phiếu cử của các ông, thì dù sao mặc lòng, các ông cũng sẽ được như nguyện.

Về phần anh em trong Viện Dân-biểu chúng tôi, bất luận ông Trần-huy-Mai có chịu từ chức Dân-biểu hay không, chúng tôi cũng quyết biểu đồng tình mà xin phủ xuất ông Bang-tá Mai ra ngoài ngạch Trung-kỳ Nhân dân đại-biểu viện.

Nguyễn-Trác

Nghị-trưởng viện Dân-biểu Trung-kỳ

MỘT VIỆC MỜ MANG RẤT CÁN ÍCH TRÊN ĐƯỜNG THIÊN LÝ N° 1

SOCIÉTÉ D'ENTREPRISES DE TRANSPORTS ET DE GARAGES D'AN-NAM (SÉTÉGA) QUINHON kính mời bà cáo cho qui khách khách định bay hàng kể từ 1er Décembre 1930 SỞ XE LỬA MIỀN NAM đã giao cho Hãng SÉTÉGA chuyên chở hành khách hàng từ đi xe lửa khoảng Saigon-Nhatrang và từ các tỉnh từ Nhatrang-Tourane. Xe chạy hàng ngày bằng kiềa xe gương (AUTOCARS CONDUITE INTÉRIEURE) chở ngồi rộng rãi kín đáo đi cửa thềm, đúng ngày giờ, giá tiền từ Saigon - Tourane xe lửa và xe hơi không quá một xu một cây số.

Sở xe lửa sẽ bán giấy ở các gara từ Saigon-Nhatrang giấy đi thẳng suốt về cho tới các tỉnh miền Nhatrang-Tourane.

Mua giấy đi suốt (Billet direct) thì khỏi phải phí gì cả. Ra tới gara Nhatrang nên hỏi ngay xe SÉTÉGA để được sẵn tại đó thường ngày xe đưa thẳng về nhà trọ. Ở lại đêm ở Nhatrang Quinhon đã có nhà ăn ngủ từ tối sáng ra lên xe đi đúng hai ngày tới Tourane, khỏi phải đi đêm hôm khuya kháo cho mệt nhọc tỉnh thần, nguy hiểm tánh mạng. Mỗi khi qui hành khách giao cho xe SÉTÉGA một vé đi suốt (Billet direct) sẽ được SÉTÉGA miễn lại một số tiền hoa hồng từ một cái đến bảy cái tùy theo khoản đường dài vắng, (giấy đi suốt khoảng Saigon - Nhatrang về thẳng Nhatrang - Tourane).

Ở các tỉnh từ Tourane tới Nhatrang đi vào Phan-thiết Saigon SỞ XE LỬA MIỀN NAM cũng giao cho hãng SÉTÉGA bán giấy đi suốt từ chỗ lên xe tới một gara nào ở trung khúc đường Nhatrang-Saigon giá tiền dưới một xu một cây số. Đến Nhatrang cứ trình giấy của Hãng SÉTÉGA đổi qua xe lửa một cách mau chóng để đi xe lửa về Saigon. Mọi vé xe lửa mua tại SÉTÉGA sẽ được hoa-hồng từ một cái đến bảy cái, như khoản trên vừa nói.

Bagages từ Tourane-Nhatrang xe hơi lấy giá rẻ hơn, trừ cho hành khách hai chục Kilo, còn từ Nhatrang-Saigon phải tính đúng giá của sở xe lửa.

Suốt dọc đường Tourane-Nhatrang hãng SÉTÉGA có đặt các số đại lý để giao-thiệp các việc chuyên chở và bán giấy cho hành khách, vậy mỗi khi hành khách đến tại nơi các Agences SÉTÉGA mà mua giấy thì đừng quên mỗi bộ mà khi có cần dùng hỏi hàng đến gì thì đã có người của hãng chỉ về sắp đặt rất tinh tường.

NHỮNG CHỖ ĐẠI LÝ CỦA SÉTÉGA:

NHATRANG NINH-HOA VANGIA BANTHACH TUY-HOA TUYAN SONGCAU
TUYPHUOC QUINHON NINH-DINH PHUCAT PHUMY BONG-SON TANQUAN
SAIHUYNH DUCPHO MODOC QUANGNGAI CHAUO TANMY HALAM CHOCUI
PAIPO VINHDIEN TOURANE.

GIỜ XE CHẠY VÀ GIỜ XE ĐẾN NƠ:

Khởi sự đi tại Nhatrang	:	5 giờ sáng, đến Quinhon 5 giờ 15
— Quinhon	:	5 giờ sáng, đến Nhatrang 5 giờ 15
— Tourane	:	5 giờ 1/2 sáng, đến Quinhon 5 giờ 1/2 15
— Quinhon	:	5 giờ 1/2 sáng, đến Tourane 5 giờ 1/2 15

LA DIRECTION

Một chiếc tàu Pháp thuộc chuyên chở binh lính sang vùng từ từ dần chỉ cuối tuần hành rất khó. Các lính các thành phố là có ở trên biển gia giữ lại từ từ nhiều, còn ở miền nhà quê lại không ai nhận đơn hành động của đảng Cộng sản cả. Thỉnh thoảng lại có người đi bộ, cây số thì quân Cộng chiếm cứ và bắt các tù nhân quốc gia và bắt các gia đình đi người ta thuộc Dân chúng không tỏ ý phản đối lý nào.

Người Tàu ở các nước ngoài phản đối Vương chính-Đinh

Tuần lễ 24 (Arip) - Việc người Hoa kiều ở các nước ngoài công kích, phản đối thủ tục giấy thông hành của Vương-chính-Đinh mới đặt, mỗi ngày một thêm kinh liệt. Ngày nào cũng thấy thư phản đối của người Tàu gửi tới các báo công khai-binh đương đại về việc phản đối của báo sĩ Vương-chính-Đinh, báo đáp nay có động viên cầu viên ngoại giao tăng trưởng phải từ chối.

Các người phản đối phải đại diện đến Hội đồng thương mại thế giới của Quốc gia đang, yêu cầu xin xét lại bản nghị định này. Viên ngoại giao tăng trưởng nhất quyết đương đầu. Hội đồng cao là có lý. Trong lời tuyên cáo, báo sĩ Vương có giảng rõ rằng thủ tục giấy thông hành này đòi hỏi không có ý đồ cướp quyền nước được thêm một lợi, mà chỉ ngăn người Tàu qua ngòai đương đại ra khỏi nước để các tay các anh thủ khoản vô lương mà thương thường chính phủ phải trả tiền phí tổn mới về được nước nhà.

Tuy vậy các việc này xảy ra ở Nam-phu châu và có lao động là Souda làm giết lòng tin tương chầu-Đinh nhiều rồi.

Lại gần đây, việc Nhật trục xuất các nhà báo Trung-hoa và Mỹ-tây-Cor lại các người Tàu không được vào trong nước ấy, đã làm cái lý cho các người phản đối Vương chính-Đinh càng thêm.

Một cuộc khởi nghị ở Tây-ban-nha

Madrid, 13 decembre - Hôm hôm qua, một phần quân lính ở trại Jaca và vài ba viên quan thường khởi nghị kéo nhau đến Huesca. Lính khác chặn đường họ tại Ayerbe. Hai bên xung đột. Một viên cai và hai người lính đi chặn đường bị bắn chết.

Trong đám khởi-nghịch chất có viên quan tự đầu bay, vừa rồi đã thoát ngục. Lính ở Saragossa và ở Huesca, kéo đến Jaca để đàn áp, gặp đôi quân khởi-nghịch ở gần Aerte. Hai bên xung đột, bên quân khởi-nghịch bị thiệt hại nhiều: mất súng đạn và mất người bị bắt, trong số đó có 3 viên quan binh. Bên lính đi đàn áp kéo thẳng đến Jaca.

Thông-saai Berenguer tuyên bố rằng cuộc khởi-nghịch đã dẹp yên.

Treo tin ở dân gian thì ở Saragossa đã có cuộc nổi dậy công và cuộc nổi dậy công này không cần thiệp gì với cuộc khởi-nghịch ở Jaca.

Một viên chức cầm chính-phủ tuyên bố rằng hôm qua, khi hai giờ chiều, p ở đã chặn dẹp yên được cuộc khởi-nghịch.

Có lẽ 3 viên quan binh bị bắt sẽ xử và sẽ đem ra tòa lập tức.

Madrid, 14 decembre. - Kút ở Hội- nghị Nội-các-ra, quan lữ trưởng kinh tế tuyên bố rằng các giấy thiệp thông với Jaca đã sửa lại rồi, và đã giải thoát được cho quan Thông-saai Hare, ala và các lính bị quân khởi-nghịch bắt.

Ở Jaca, quân khởi-nghịch giết hết một viên quan và 2 người lính.

Ở Huesca, hôm nay đã thuyết pháp binh khi 4 giờ chiều đối quân đến Saragossa. Đám quân khởi-nghịch; phần nhiều quân khởi-nghịch đã đầu hàng. Quân khởi-nghịch có 600; trong số ấy có nhiều viên quan thường và mấy chức học sinh ở Madrid, Huesca và Saragossa, và viên chủ nhiệm một tờ tuần báo rất có tiếng ở Madrid.

Tổn an binh đã xin viên quan ba Galan; viên sĩ nghĩa vụ mình khởi-nghịch và việc khởi-nghịch và xin lệnh hết cả trách nhiệm. Viên quan ba Galan là một viên qua binh rất thông thạo đã trả lời rất nhiều sách nói về các vấn đề xã-hội.

Hendaye, 14 decembre. - Hai viên quan ba Galan và Salinas đã bị xử tử, còn các quan binh khác thì đều bị án tù chung thân.

Madrid, 15 decembre. - Cuộc khởi- nghịch đã dẹp yên, nhưng chắc không khỏi có một cuộc nổi dậy bất công. Chính phủ đã sắp sẵn những cách đàn áp, và đã thuyết pháp binh trong cả nước Tây-ban-nha.

Ở Madrid, có bắt được nhiều người.

HONGKAY CÁI QUẢ MỌN BIỂU ĐỘC GIẢ

Vì muốn là lòng các độc giả đã quá yêu đời báo-điểm mà mua báo chỉ trong năm nay, nên báo-điểm gọi có chút quà biếu các độc giả, còn các độc giả nào gửi về chưa mua báo chỉ của báo-điểm mà muốn biếu lịch, thì xin gửi mua giấy trước ngày 25 Decembre 1930 này, khi gửi báo Janvier 1931 báo-điểm sẽ gửi biếu lịch theo, lại có được n'ên đăng quảng cáo cho các nhà báo, gia đình phải chăng và mau chóng.

Mong các độc giả cố và có lời cảm ơn trước.

TỔNG-CÁC-TƯỜNG H'long Thư điểm Hongay

NHIỀU NGƯỜI BỊ:

PHÒNG - TÍCH

Bệnh Phòng-Tích dân ông, dân bà sức kém thường hay bị, nhất là từ 25 đến 60 tuổi hay bị lắm. Vì cơ thể yếu, với ham tiêu độc hoặc ăn uống đi ngủ hay tiêu tiêu nên sinh bệnh: gọi là Phòng-tích. Khi thế bệnh, thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơ thể không mau ăn, ăn thì hay ợ, thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng đầy.

Một lít uống 1, 2 lần, lần 4, 5 lần, uống không công phạt, chứng bệnh ít thấy để chữa hoặc khỏi ngay.

Mỗi lít chia hai lần uống, giá: 0p.40
V.DINH-TÂN, 178 bis, Route Lachtray
HAIPHONG.

AN TỬ Kim-tiền năm 1920

ĐẠI-LÝ TRUNG-KY:

HUỖ: BIỂU VINH-LƯƠNG, phố Gia-Lang.

TOURANE: THÁI-VIÊN phố Massé và NGUYỄN THỊ BUE phố Đỗ-bà-Vi.

QUANGNGAI: NGUYỄN-NGỌC-ANH, Thạc Trạ, Mộ Đức và CHẾ-BOANG ở Sông và

NHATRANG: MỘNG-LƯƠNG GIỮ QUÂN, BẮC-TRUNG.

TAMQUAN: BIỂU SĨNH BUI phố Gare.

VINH: DINH-VÂN CHÁU, Librairie

DALAT: HOANG ĐẮC VINH INS

FIFOO: phố Pont Japonais.

Khắp ba kỳ có Đại-lý bán cả

TRỜI NAM CÓ MỘT

Ấy là thứ thuốc BỎ NHÀ PHIÊN

rất ĐẠI TÀI, trăm người uống đều bỏ được cả trăm, không sai một chữ. Phải nói là hợp người không đau, hề ai uống nó là bỏ được ngay, không cần phải mất một nhọc chút nào cả. MẠNH

THÊM, MẠNH THÊM mới là lạ, mới là rất quý, uống nó đi làm việc nặng mà mệt cũng đỡ, đi đường xa đem theo nó rất tiện.

Liều n'g 5 đến 10 viên cũng bỏ được cả, cho đến ông già 80 TUỔI mà hơi nặng trên 60 năm rồi cũng bỏ được như không.

Liều nhẹ cơ 4, 5 viên, nặng thì 7, 8 viên đến 12 viên là cũng.

Một vỏ giá: 1\$00

Bán tại:

HỒNG LẠC ĐƯỢC-PHÒNG

Cố-nhân HOÀNG-ĐẮC VINH

188 Rue du Pont Japonais 188

ANNAM FAIRCO

Và khắp các nơi đều có Đại-lý bán cả.

AI BỊ PHONG-THÁP ?

Ta phải biết cách thuốc này rằng: Phong vi bách bệnh chỉ một, thấp nổi lực giảm chỉ nhất, phong gió ngoại nhập, thấp lỏng nội sinh. Bị cảm nhiệm lập tức thần bệnh. Phải như từ chỉ một nước, gần cốt huyết, sưng tay, phù chân, đau lưng mỏi vai, một mắt nặng nề, chân tay co rút, cứng khớp xương, đi lại khó khăn, thất tở gia buồn, đêm bập bọng đau, sách mặt mồm, lời nói ngọng, nghẹn, tả tả hữu hữu, thần thần bất toại đẳng chứng. Xí những bệnh nguyên ấy, toàn do vịnh vệ bất điều, khí huyết hư nhược và ngoại cảm phong hàn, trong chứa đám thấp, xâm nhiễm vào mình, chạy khắp ống xương mà sinh ra, nếu điều-trị thất cách lâu ngày sẽ thành cố tật.

Nếu chứng bệnh như thế hãy dùng 1 lọ thuốc TÂN-XANH CỐT-CAO, là một thứ thuốc của thầy HOANG-TRẠCH-PHỞ & QUANG-ĐÔNG đã lần lần nghiên cứu, dùng tam-xà hổ cốt, chằng các thứ thuốc quý để làm thành cao, chất, thuốc hòa bình, bắt bắt bắt bắt, có thể khử phong trừ thấp cường-cân kiện cốt, lưu thông khí-huyết, bồi bổ can-thận, có hiệu dụng 1 lọ lập tức khỏe mạnh như xưa, không bệnh mà dùng thì khí-lực càng thêm mạnh mẽ. Mỗi lọ 2 \$ 50 - Bán tại hiệu:

NGUYỄN-TỪ dít SINH-HUY
Rue de la Gare - VINH

Mới và thêm mở Fentre, Bérét, Casquette, Ô Lầy, Lũ Cravate, công mở quần áo, kaki vàng, gĩa, công khăn xếp nhiều tây, lụa tây kiểu Bắc, kiểu Trung, bán giá rất hạ.

MAGASIN DE SOIERIES TÂN LỢI

188-140, B' Tổng-độc-Phương (CHOLON)

Bản-hiện bán và bán lẻ đồ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải như là: Lành, xuyên, trầu, cầm-nhưng, cầm-châu v... Hàng thiết 161, thiết 162, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trở. Bán lẻ đồ các thứ hàng Bombay, hàng Nhật-hồn v... Khăn dệt đầu rui và thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiết đẹp.

Trở bán và lẻ đồ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu "Teinture idéale" danh tiếng thuốc này ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits "Kim-Thời" của bản-hiện chế tạo chẳng khác nào biscuits melanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0\$75 tại hiệu mua và có bán-hở.

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Nội-hóa N' 120 Bonnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0\$80.

Hồn-hiệu luôn bán đã mấy chục năm chứng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thư thương-ngợi.

TÂN-LỢI
188-140, B' Tổng-độc-Phương Cholon

Thuốc cai nha-phiên cải-lương

Cảnh đã từng qua, cái cảnh nghiện, Chừa chừa hút hút mấy mươi niên.

Đèn khêu thí-nghiệm công bao quản,

Sách thuốc linh-lương đã cứu nghiệm.

Hoàn thuốc từ tình-hay qua thành,

Người nghiện lúc uống sừng bằng liền.

Thập-diệu hồi dười khai minh bạch,

Đoản bệnh xong xuôi/gửi thuốc liền.

1' Nghiện đã bao lâu? 2' Người khoẻ hay yếu? 3' Hút ngày mấy bữa? 4' Mỗi bữa mấy phân, hay nấy đồng cân? 5' Xái ăn mấy lượt? 6' Có hám gì không? 7' Thuốc hiệu hay là thuốc ngang? 8' Có táo nước không? 9' Nay bao nhiêu tuổi? 10' Làm nghề gì?

Thuốc viên. - Nghiện nhẹ 3\$00, nặng 4\$50, rất nặng 6\$00.

Thuốc nước. - (uống thơm, ngon, ngọt). Nghiện nhẹ một chai 3\$50, nặng hai chai 7\$00, rất nặng ba bốn chai tùy bệnh.

Nguyên sử tòa thông phán thượng hạng TRẦN ĐỨC CẢNH

89 phố Định Tân Nam Định (Tonkin)

Hiệu Vạn-an ở phố Văn-thị, tỉnh Ninh Bình làm Đại-lý bán thuốc Cai-nha-phiên cải-lương của ông Trần-đức-Cảnh Nam-Định.

HÀNG TÔ LỤA

Nhà máy dệt FLACHET LEVANNHAN & C'

& Huỳnh-kim gần Bình-định

có dệt các thứ hàng toàn tơ giầy hơn hàng ngoại - quốc

nhuộm kỹ không phai màu.

đề quý bà dùng: làm khăn choàng, hoặc may quần áo, có

nhiều, lụa, lanh, cầm-nhưng đen trắng

các mũi;

đề quý ông dùng: may áo mát hoặc áo lót thật có các thứ

lụa và nhiều, may áo-phục có Shantung to

MỚI CHERA

Các ngôi buôn giầy nên chú ý 1

Bản hiện mới chế ra kiểu giầy này bằng vải trắng, có băng

Crêpe Anglaise giá bán nơi đây là 2\$75 một đôi, ai muốn mua

huấn sau mau gửi thư thương lượng, thư giầy này đang

đi xuống xa vừa nhẹ nhàng vừa l'hy sự mà m

ai, và nhất là dùng để chơi TENNIS thời tiền

lưu;

Bản hiện lại mới có Catalogue đẹp nhất

Đồng Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

MUÔN: MAU ĐƯỢC MẠNH KHỎE ?

thì nên dùng Bắc-Thành-Dược của hiệu:

Tạo-nhơn-Đường Hocmon là danh tiếng

NAM - KỶ THÀNH CÔNG BẮC THÀNH - ĐƯỢC

1) THẦN-HIỆU TẾ BÀI HOÀN, chủ trị các chứng phong tê bại xuôi

như môi hoặc sưng hậu tố sưng rất thần hiệu: mỗi hộp giá 1p.20

2) ĐIỀU KINH BẠCH ĐÀI HOÀN, là thuốc bổ huyết điều kinh và trừ

BẠCH ĐÀI HẠ đau bụng xót ruột, xây xẩm đều trừ được hết uống vào

thì động khỏe mạnh: mỗi hộp giá 1p.00

3) SỈ LAO BỒ TANG HOÀN, là thuốc bổ lao quai ông, quai thầy, quai

học-anh làm việc mệt mỏi bổ tinh thần rất hiệu nghiệm bổ phổi trừ ho-

lao giải trí n'ho, là thánh thuốc, mỗi hộp giá 1p.00

4) NGŨ LÂM BẠCH TRƯỢC TÂN, chuyên trị về chứng đau lậu-kim-

tuột hoặc lâu, hoặc mau, uống thì trừ hết (mủ hoặc trước độc;

lánh thuốc ôn hòa dễ uống, 12 bao: 2p.00

(4-4) ĐƯƠNG MAI SANG ĐỘC HOÀN, trị các chứng PHONG-TÍNH

ĐƯƠNG-MAI CÓ GIẾ, SANG ĐỘC PHÁT SƯNG HỢI XAI hoặc cốt khi

còn ẩn trong mạch máu hoặc chưa trở ra hoặc âm-y như đầu hoặc LẬU

ĐỘC và nhiệt độc đều trị động tất cả, bình nhẹ uống 10 bao, nặng uống

15 bao tuyệt độc khỏi trừ căn; (không hại vệ-sinh) KHÔNG HẠI SANH

DỤC thụ-thuộc bản hiệu mới tìm được là phương thuốc thánh hai số 4-4,

12 bao đặc-ef giá: 3p.00

5) HÓA ĐÀM CHỈ KHAI TÂN, trị các chứng ho phong ho đàm (HO

NHIỆT) 15 bao trái mui trong cổ hoặc ngứa cổ v. v... 12 bao giá: 1p.00

5-5 THUỐC HO HOÀN trị ho huyết ho s'ho, hoặc gi'c'ho; mệt,

ăn ngủ thất thường, mỗi hộp 12 hoàn 1p.00

6) BỒ TÀ THUẬN QUYÊN TẾ, nhân ĐỒNG-HỒ-TRÉO, trừ động cái

giống độc ở trong bụng chới nước bịnh hậu đau bụng lâu năm có không

phọt n'v'v'x'x'khỏe không đau bụng k'đi cũ kiếng, 12 bao 2p.00

7) THANH NHIỆT GIẢI - BÀN-TÂN, trị các chứng BÀN - CHÂN n'oi

nhiệt, bịnh hậu da vàng, con nít ĐỒ MỒ HÔI ĐẦU hoặc CAM TÍCH bụng

lớn, 12 bao: 1p.00

8) ĐOAN DƯƠNG CẤP-CỨU HOÀN, chế ngày mồng năm tháng năm

gặp trị các chứng, như là trị bịnh thời khí, dịch khí, cúm m'po' thương

bản đi đường đem theo hộ thân thật là LINH - ĐON; mỗi hộp 30 hoàn

giá 1p.50

BẮC THÀNH ĐƯỢC CỦA BỒN HIỆU KHÔNG TỰ KHOE;

Đồng bào anh em chi em cũng đã biết rõ là BẮC THÀNH ĐƯỢC đã

có giấy chứng-nghiệm;

Ở xa muốn mua thuốc tư hoặc mandat thì đề ngay:

Monsieur TRƯƠNG MINH Y

Directeur TẠO NHƠN ĐƯỜNG

N' 4 Rue de la Gare à HOCHMON

毛五支每丸西股仙神

Làng chơi m'po' b'nh phong tình, độc d'nh

truyền nhiệm, hiệu hình khác nhau: vào

xương g'ân, xương g'ân đau, vào th' th' th'

m'po' hiểm nghèo sinh ra, vào m'po' m'po',

ng'ra s'ay da, th'ho, sinh l'ho, tìm la, c'g'ho

T'au.

Các nhà bán chữa vẫn nhiều, chẳng qua

chỉ được một điều rằng hai,

Chưa hay tiết n'oc m'oi loài, l'ho làm m'oi

ch'ho, ấy sai, hại l'ho

Thuốc Bạch - Trọc

Hiệu THẦN-TIÊN

Trị ki'nh m'oi chứng v'ao-t'au'nh không sa

Ngâm vào x'ang, th'it, trong ngoài

Đa hay giải độc l'ho hay sát trùng;

Lọc m'po' m'oi lại cho trong

Ch'ho th'ho, rất sạch mà uống độc: s'ay

Không cứ m'oi phải hay l'ho

Uống ngay thuốc đó, mau mau l'ho khỏi l'ho

M'oi l'p giá 0\$50

Thư gửi cho:

NGUYỄN-XUÂN-ĐƯƠNG

123 phố Khách NAM-ĐINH

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào

HANOI

Đang Dương, xin viết thư lấy ngay 1\$00, 1\$00

na từ nay giầy sẽ đóng hộp như lấy vậy.

AN-THANH

37 Phố Hàng Đào